

Forværrelsen af læsionerne kan ikke side-stilles med en ny ulykke efter betydning i artikel 2 i ordningen om dækning af risikoen for ulykker og erhvervs sygdomme hos tjenestemænd ved Fællesskaberne og kan derfor heller ikke udgøre en ny begivenhed, der giver ret til erstatning. Ved en anden fortolkning ville man etablere en forskellig erstatningsordning, alt efter om de ved ulykken forårsagede læsioner viser sig umiddelbart efter denne eller først på et senere tidspunkt, hvilket kunne føre til en forskelsbehandling mellem tjenestemænd, der har været udsat for en ulykke i den nævnte ordningsforstand.

2. De i vedtægtens artikel 73 omhandlede ydelser har karakter af sociale sikrings-

ydelser og ikke af ydelser, der skal genoprette en skade i en civil erstatningssag. Følgelig skyldes den ydelse, der omhandles i vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra b) og c), ikke som et beløb, der skal genoprette en skade, men som et fast pengebeløb, der udmåles på grundlag af de varige følger af ulykken.

Såfremt læsionerne forværres efter ulykken, kan den nævnte ydelse, fordi den udgør et fast beløb, samt fordi der ikke i vedtægten eller i dækningsordningen findes bestemmelser, der hjemler en sådan forhøjelse, ikke forhøjes, når læsionerne er konsolideret, for at tage hensyn til pengeforringelsen i mellemtiden.

RETTENS DOM (Fjerde Afdeling)

28. februar 1992 *

I sag T-8/90,

Michel Colmant, tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, med bopæl i Bruxelles, ved advokat Edmond Lebrun, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat L. Schiltz, 2, rue du Fort Rheinsheim,

sagsøger,

* Processprog: fransk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Sean van Raepenbusch, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Roberto Hayder, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Centre Wagner, Kirchberg,

sagsøgt,

støttet af

SA Royale Belge, Bruxelles, ved advokat François van der Mensbrugge, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Albert Wildgen, 6, rue Zithe,

intervenient,

angående en påstand om annullation af Kommissionens afgørelse af 26. januar 1989 om fastsættelse af yderligere erstatning til sagsøgeren i henhold til vedtægtens artikel 73, stk. 2, under hensyn til forværrelsen af hans læsioner samt annullation af Kommissionens afgørelse af 15. november 1989, hvorved sagsøgerens klage blev afvist,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. Schintgen, og dommerne D. A. O. Edward og R. García-Valdecasas,

justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 11. juli 1991,

afsagt følgende

Dom

Sagens baggrund

- 1 Sagsøgeren, M. Colmant, der er tjenestemand i lønklasse A4 ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, blev udsat for en færdselsulykke den 29. marts 1975.
- 2 Ved skrivelse af 22. februar 1979 meddelte generaldirektøren for personale og administration sagsøgeren, at det Lægeudvalg, som havde været nedsat til at udfærdige en rapport om følgerne af ulykken, havde fastsat en grad for vedvarende delvis invaliditet (herefter benævnt »VDI«) på 5%, heraf 4% for de objektive følger og 1% for skade på hans forhold til omverdenen. Ved skrivelse af 23. marts 1979 meddelte generaldirektøren sagsøgeren, at der var tilkendt ham et engangsbeløb på 446 182 BFR i medfør af artikel 73, stk. 2, litra c), i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«) og artikel 12 og 14 i ordningen om dækning af risikoen for ulykker og erhvervs sygdomme hos tjenestemænd ved De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »ordningen«).
- 3 Den 18. december 1985 indgav sagsøgeren en anmodning om ændring af den erstatning, der var ydet i anledning af ovennævnte ulykke, idet dennes kliniske følger var blevet forværret, ligesom han anmodede om ny fastsættelse af den VDI-grad, der var blevet fastsat for ham i medfør af ordningens artikel 12, samt om forhøjelse af den erstatning, der var tilkendt ham for skade på hans forhold til omverdenen i medfør af ordningens artikel 14.
- 4 I et udkast til afgørelse af 14. juli 1987, som blev meddelt sagsøgeren i overensstemmelse med ordningens artikel 21, underrettede Kommissionen ham om, at den imødekom hans anmodning om genoptagelse af sagen, og at den i henhold til udtalelsen fra den læge, som den havde udpeget, fandt, at der kunne ydes et beløb for forværrelsen af følgerne på grundlag af en VDI på 4% som tillæg til den grad på 5%, der tidligere var fastsat. Der blev følgelig udbetalt ham et supplerende

engangsbeløb på 372 946 BFR, som var beregnet på basis af den månedsløn, som han havde oppebåret i de sidste tolv måneder forud for ulykken i 1975.

- 5 Ved skrivelse af 11. september 1987 erklærede sagsøgeren sig enig i at modtage et supplerende engangsbeløb på grundlag af en VDI-grad på 4% som fastsat i medfør af ordningens artikel 12, men krævede i medfør af artikel 21 sagen forelagt for det i artikel 23 omhandlede Lægeudvalg med henblik på en udtalelse fra udvalget vedrørende spørgsmålet om forværrelse af skaden på hans forhold til omverdenen som omhandlet i artikel 14.

- 6 Ved skrivelse af 11. december 1987 meddelte Kommissionen sagsøgeren, at den VDI-grad på 4%, der var fastsat for ham den 14. juli 1987, kunne henføres med 2% til artikel 12 og 2% til artikel 14.

- 7 Ved skrivelse af 15. april 1988 meddelte sagsøgeren Kommissionen, at der var sket en yderligere forværrelse af de fysiske følger af uheldet, bestående i en væskeansamling i højre knæ, som først var konstateret den 4. januar 1988, og som således ikke var blevet taget i betragtning ved den undersøgelse, der var foretaget af institutionens læge. Han gav udtryk for, at han ikke var enig i den i skrivelser af 11. december 1987 omhandlede fordeling af VDI-graden på 4%, og anmodede om, at Lægeudvalget afgav en udtalelse både om spørgsmålet om forværrelsen af de fysiske følger som nævnt i artikel 12 og om forværrelsen af skaden på hans forhold til omverdenen som omhandlet i artikel 14.

- 8 Ved skrivelse af 26. januar 1989 meddelte afdelingschef Reynier sagsøgeren, at Lægeudvalget havde afgivet udtalelse ved en flertalsafgørelse den 8. december 1988, og at han på grundlag af denne udtalelse traf den afgørelse, at VDI-graden skulle fastsættes til 10%, nemlig 6% i medfør af ordningens artikel 12 og 4% i medfør af artikel 14. Datoen for konsolideringen af forværrelsen af læsionerne blev fastsat til den 23. november 1988. Sagsøgeren fik udbetalt et supplerende engangsbeløb på 93 236 BFR.

- 9 Den 26. april 1989 indbragte sagsøgeren i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, en klage over afgørelsen af 26. januar 1989, hvori han klagede over:

- sammensætningen af Lægeudvalget, som ikke var i overensstemmelse med ordningens artikel 23, samt udvalgets arbejdsmetoder
- Lægeudvalgets udtalelser og de af dette fastsatte VDI-grader, som følgelig også var blevet fastsat ved den anfægtede afgørelse af 26. januar 1989
- det engangsbeløb, der blev tilbudt ham, som følge af den beregning, der var lagt til grund.

Han anmodede om, at engangsbeløbet blev beregnet på grundlag af den løn, han havde oppebåret i de sidste tolv måneder før den dato, der var lagt til grund for konsolideringen af læsionerne og de nye følger, og ikke på grundlag af den løn, han havde oppebåret i de sidste tolv måneder forud for ulykken i 1975.

- 10 Ved skrivelse af 15. november 1989 tog Kommissionen denne klage delvis til følge, idet den fastslog, at »Lægeudvalget ikke havde været i overensstemmelse med ordningens artikel 23«, besluttede at »indhente udtalelse fra et nyt Lægeudvalg, som skal afgive udtalelse vedrørende Colmant«, samt bemærkede, at der i betragtning af det anførte ikke var anledning til »at tage stilling til de øvrige anbringender i klagen vedrørende Lægeudvalgets arbejde og udtalelser«. Klagen blev delvis afvist, idet Kommissionen fastholdt, at det i vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra c), omhandlede engangsbeløb klart skal beregnes på grundlag af klagerens månedsløn i de sidste tolv måneder forud ulykken, og ikke i de sidste tolv måneder før datoen for konsolideringen af forværrelsen af læsionerne.

Retsforhandlingerne

- 11 Under disse omstændigheder har Colmant anlagt nærværende sag ved stævning indgivet til Rettens Justitskontor den 14. februar 1990.

- 12 Ved kendelse af 13. juni 1990 har Retten tilladt SA Royale Belge at intervenere til støtte for sagsøgtes påstande i dets egenskab af hovedforsikrer i henhold til en aftale om gruppeforsikring mod ulykker og erhvervs sygdomme, som det har indgået med De Europæiske Fællesskaber. Intervenienten har indgivet skriftlige bemærkninger til Rettens Justitskontor den 30. juli 1990.

- 13 Retten har besluttet at træffe foranstaltninger til sagens tilrettelæggelse og har herved stillet spørgsmål til Kommissionen vedrørende de gældende ordninger for personer, der er undergivet den sociale sikring og ordningen for tjenestemænd i den offentlige forvaltning i medlemsstaterne samt i visse internationale organisationer, som f.eks. Verdenssundhedsorganisationen og Det Internationale Arbejdsbureau, for så vidt angår spørgsmålet om de ydelser, der udbetales i tilfælde af ulykker, der medfører vedvarende, delvis invaliditet, og særligt vedrørende ydelserne i tilfælde af en senere forværrelse af en sådan vedvarende, delvis invaliditet, f.eks. spørgsmålet om regulering af ydelserne i forhold til leveomkostningerne, lønstigningerne eller produktiviteten på arbejdspladserne. Kommissionen besvarede spørgsmålene ved skrivelse af 13. juni 1991, der blev indgivet den 20. juni 1991.

- 14 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Fjerde Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling. Denne fandt sted den 11. juli 1991. Parternes repræsentanter afgav mundtlige indlæg og besvarede spørgsmål fra Retten.

- 15 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Sagen admitteres og der gives sagsøgeren medhold.

— Følgelig:

- annulleres sagsøgtets afgørelse af 26. januar 1989, for så vidt de supplerende engangsbeløb til sagsøgeren herved fastsættes til 372 946 BFR og 93 236 BFR for de tilkendte yderligere grader for vedvarende, delvis invaliditet på henholdsvis 4% og 1%
- annulleres sagsøgtets afgørelse af 15. november 1989, for så vidt denne afviser sagsøgerens klage vedrørende beregningsgrundlaget for erstatningen i tilfælde af forværrelse
- kendes det for ret, at beregningsgrundlaget for den i vedtægtens artikel 73 omhandlede ydelse i tilfælde af forværrelse skal være den løn, som er oppebåret i de sidste tolv måneder forud for den dato, som er fastsat for konsolideringen af de forværrede læsioner, eller, subsidiært, kendes det for ret, at den ydelse, som tilkendes i tilfælde af forværrelse, skal fastsættes under hensyntagen til købekraftforringelsen for den mønt, hvori betalingen sker, mellem ulykkesdatoen og datoen for konsolideringen af de forværrede læsioner
- dømmes sagsøgte til som foreløbigt tillæg til den yderligere erstatning, der er tilkendt sagsøgeren på grund af forværrelsen af læsionerne som følge af ulykken den 29. marts 1975, at betale ham 1 000 000 BFR med morarenter på 8% p. a. fra en dato, der fastsættes af Retten, indtil betaling sker
- tilpligtes sagsøgte at betale sagens omkostninger.

16 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Afgørelsen om sagens omkostninger træffes efter de gældende regler.

- 17 Intervenienten har nedlagt påstand til støtte for Kommissionens påstande.

Realiteten

Sagsøgerens påstand om, at den erstatning, der tilkommer ham i medfør af vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra c), skal beregnes på grundlag af den månedsløn, han oppebar i de sidste tolv måneder forud for den dato, som er lagt til grund for konsolideringen af forværrelsen af hans læsioner

— Anbringendet om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 5 og 73 og tilsidesættelse af almindelige retsgrundsætninger som lighedsprincippet, princippet om fordelende retfærdighed og billighedsprincippet

- 18 Sagsøgeren har anført, at det engangsbeløb, der ved VDI skal udbetales den invalide i tilfælde af forværrelse, ikke skal beregnes på grundlag af den månedsløn, han oppebar i de sidste tolv måneder forud for ulykken, men på grundlag af den månedsløn, han oppebar i de sidste tolv måneder forud for den dato, der er lagt til grund for konsolideringen af de forværede læsioner. Han erkender, at beregningsgrundlaget, dersom man anvendte artikel 73, stk. 2, litra b) og c), »stricto sensu«, ville være det af Kommissionen hævdede. En sådan ordning strider imidlertid åbenbart imod lighedsprincippet og er uretfærdig og ubillig. Sagsøgeren har anført, at vedtægtens artikel 73 ikke omhandler forværrelse af læsionerne, men at dette »hul« er udfyldt ved ordningens artikel 22. Sagsøgeren har herved anført, at i sådanne tilfælde skal en administrativt fastsat bestemmelse fortolkes således, at den er forenelig med overordnede retsregler, og skal endog ganske enkelt tilsidesættes, dersom den ikke er forenelig med disse regler. Som følge heraf må man — ifølge sagsøgeren — ved en analogislutning sidestille en forværrelse af læsioner med en ny ulykke, idet forværrelsen er en ny begivenhed, der giver anledning til erstatning på samme måde som ulykken. Sagsøgeren har ligeledes anført, at den ordning, der følger af sagsøgtes fortolkning af vedtægtens artikel 73, er diskriminerende og ubillig, idet sagsøgte ved at hævde, at engangsbeløbet i tilfælde af invaliditet skal beregnes på grundlag af den månedsløn, der er oppebåret i de sidste tolv måneder forud for ulykken, ikke tager hensyn til, at sagsøgerens grundløn er steget siden ulykkesdatoen, på samme måde som de pligtige bidrag til ulykkesforsikringen. Sagsøgeren har anført, at der i det foreliggende tilfælde er sket en tilsidesættelse af vedtægtens artikel 5, for så vidt som denne fastslår lighedsprincippet.

- 19 Kommissionen har anført, at der ikke kan være tale om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 5, idet denne alene vedrører indplaceringen af stillingerne i kategorier og lønklasser samt princippet om overensstemmelse mellem lønklasse og stilling.
- 20 Kommissionen har anført, at den af sagsøgeren hævdede fortolkning af vedtægtens artikel 73 er en fortolkning, der går ud over loven. Efter Kommissionens opfattelse er artikel 73 tilstrækkelig klart affattet, og der er ikke grundlag for at fortolke artiklen udvidende. Kommissionen finder, at der alene foreligger én erstatningsbegrundende begivenhed, nemlig ulykken i marts 1975, og at forværrelsen af følgerne kun kan betragtes som ulykkens konsekvenser.
- 21 Kommissionen har endvidere undersøgt artikel 73 med henblik på de principper, som sagsøgeren har påberåbt sig i sit anbringende, herunder navnlig lighedsprincippet og princippet om fordelende retfærdighed. Hvad angår lighedsprincippet har Kommissionen anført, at artikel 73 anvendes på samme måde over for alle tjenestemænd, der har været udsat for en ulykke i ordningens forstand. Hvad angår princippet om fordelende retfærdighed eller billighedsprincippet har Kommissionen anført, at fællesskabsretten ikke indeholder nogen almindelig retsgrundsætning, hvorefter en gældende bestemmelse ikke skulle være anvendelig, når bestemmelsen for den pågældende medfører en byrde, som lovgiver i Fællesskabet åbenbart ville have søgt at undgå, dersom denne havde været opmærksom på den ved fastsættelsen af bestemmelsen. Kommissionen har anført, at der ifølge Domstolens praksis ikke findes nogen almindelig grundsætning om »objektiv ubillighed« i fællesskabsretten.
- 22 Intervenienten har anført, at artikel 5 alene vedrører indplaceringen af de stillinger, der omfattes af vedtægten, og at det ikke ses, hvorledes denne artikel skulle kunne påberåbes til støtte for sagsøgerens synspunkt.
- 23 For så vidt angår spørgsmålet om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 73 har intervenienten anført, at denne bestemmelse ikke rummer noget hul, idet den generelt fastsætter grundlæggende regler for den sociale sikringsordning for Fællesskabernes tjenestemænd, nemlig definitionen af de dækkede risici og af de sikrede ydel-

ser, som for så vidt angår VDI beregnes på grundlag af den månedsløn, som den invalide oppebar i de sidste tolv måneder forud for ulykken. Ifølge intervenienten omfatter denne artikel samtlige de sikrede ydelser, der kan være tale om, og hen-skyder det alene til fastsættelse i ordningen, på hvilke betingelser disse sikrede ydelser skal tilkendes. Artikel 22 i ordningen ændrer således ikke på nogen måde vedtægtens artikel 73 for så vidt angår beregningsgrundlaget for ydelserne.

- 24 Hvad angår den »sidestilling« af ulykken og konsolideringen af de forværrede læsioner, som sagsøgeren foretager, har intervenienten samme opfattelse som sagsøgte, nemlig at ulykken er den begivenhed, som stifter retten til de sikrede ydelser, og at konsolideringen alene har den virkning at fastlægge ydelsernes størrelse, idet den er bestemmende for graden af den vedvarende invaliditet. Det er således ikke muligt at drage en analogislutning.
- 25 Hvad angår tilsidesættelsen af almindelige retsgrundsætninger som lighedsprincippet og princippet om fordelende retfærdighed samt billighedsprincippet har intervenienten anført, at det er sagsøgeren selv, der ikke tager hensyn til dem ved sin fortolkning, eftersom denne ville medføre en forskellig ordning for ydelser fra den sociale sikring, alt efter om tjenestemandens læsioner medfører en senere forværrelse af hans invaliditet, eller dette ikke er tilfældet, selv om disse ydelser altid udløses af den samme ulykke. Derfor tilkommer det hverken Kommissionen eller Retten at erstatte ordningen i artikel 73 med en anden ordning, som de måtte anse for bedre, idet denne opgave alene tilkommer Fællesskabets lovgiver.
- 26 Retten bemærker for det første, at henvisningen til vedtægtens artikel 5 er irrelevant i sagen, idet formålet med denne bestemmelse ikke har nogen forbindelse med genstanden for nærværende sag.
- 27 Retten bemærker for det andet, at for så vidt som vedtægtens artikel 73 i almindelighed fastlægger de grundlæggende regler for den sociale sikring for Fællesskabernes tjenestemænd ved at opregne de risici, der er dækket, samt de sikrede ydelser, kan bestemmelsen ikke betragtes som ufuldstændig, blot fordi den ikke om-

handler den situation, at der sker en forværrelse af læsioner som følge af en ulykke, der har medført fastsættelse af en VDI-grad. Ved artikel 73 henlægges kompetencen til at fastsætte betingelserne for anvendelsen af de regler, som bestemmelsen indeholder, til en ordning, der indgås efter fælles overenskomst mellem institutionerne, og følgelig kan institutionerne i henhold til den nævnte bestemmelse lovligt regulere tilfældet med forværrelse af læsioner i en sådan ordning.

28 Retten bemærker endvidere, at en forværrelse af læsioner som følge af en ulykke ikke kan sidestilles med en ny ulykke og derfor heller ikke udgøre en ny begivenhed, der giver ret til erstatning, idet ulykken altid er den omstændighed, der udløser denne ret. Ved en anden fortolkning ville man etablere en forskellig erstatningsordning, alt efter om de ved ulykken forårsagede læsioner viser sig umiddelbart efter denne eller først på et senere tidspunkt. Retten skal endelig understrege, at efter ordningens artikel 2 betragtes som ulykke »enhver udefra kommende, pludselig indtrædende, voldelig eller unormal begivenhed eller faktor, som har skadet tjenestemanden fysisk eller psykisk«, og at en forværrelse af læsionerne ikke opfylder disse betingelser. Det følger af det anførte, at ordningen for beregning af ydelserne, der er fastsat ved artikel 73 og som bygger på tjenestemandens månedsløn i de sidste tolv måneder forud for ulykken, ligeledes må finde anvendelse i tilfælde af forværrelse af læsionerne efter ulykken.

29 Hvad angår den påståede tilsidesættelse af lighedsprincippet, princippet om fordelende retfærdighed og billighedsprincippet bemærker Retten, at artikel 73 finder ens anvendelse på alle tjenestemænd, der har været udsat for en ulykke i ordningens forstand, og at der derfor ikke kan følge nogen forskelsbehandling af denne anvendelse. Derimod kunne der blive tale om forskelsbehandling, såfremt man anvendte forskellige beregningsgrundlag alt efter datoen for konsolideringen af forværrelsen af læsionerne. Det må af disse grunde afvises, at der i nærværende sag foreligger en tilsidesættelse af princippet om fordelende retfærdighed og billighedsprincippet.

30 Følgelig må dette anbringende forkastes.

Sagsøgerens subsidiære påstand, hvorefter hans erstatning i medfør af vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra c), skal beregnes under hensyntagen til den forringelse af pengenes værdi, som har fundet sted mellem ulykkesdatoen og datoen for konsolideringen af forværrelsen af læsionerne

— Anbringendet om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 5 og tilsidesættelse af almindelige retsgrundsætninger som lighedsprincippet, princippet om fordelende retfærdighed og billighedsprincippet

- 31 Sagsøgeren har anført, at det, såfremt hans principale påstand ikke tages til følge, vil være ret og rimeligt, at den erstatning, der tilkommer ham som følge af forværrelsen af læsionerne ved ulykken, beregnes under hensyntagen til den værdiforringelse, som den valuta, hvori erstatningen udbetales, nemlig den belgiske franc, har undergået mellem datoen for ulykken — 29. marts 1975 — og den dato, der er lagt til grund for konsolideringen af forværrelsen af læsionerne — 23. november 1988 — i hvilket tidsrum den belgiske franc steg fra indeks 100 i 1975 til indeks 198,9 i 1988.
- 32 Kommissionen har anført, at der hverken i vedtægten eller i ordningen, således som disse er affattet i dag, findes nogen metode, der gør det muligt at forhøje den løn, der er oppebåret i de sidste tolv måneder forud for ulykken, med henblik på at udligne forringelsen af pengenes værdi, og at en beslutning herom alene hører under Fællesskabets lovgiver. Endvidere kan de almindelige retsgrundsætninger, som påberåbes af sagsøgeren, ikke være gyldig hjemmel for en afgørelse, hvorved administrationen ved anvendelsen af vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra c), regulerer størrelsen af den udbetalte løn i tilfælde af væsentlige udsving i leveomkostningerne eller forringelse af pengenes værdi mellem datoen for ulykken og datoen for konsolideringen af forværrelsen af læsionerne. Kommissionen har anført, at et krav som det af sagsøgeren fremsatte beror på en sammenblanding af skadeserstatning i et civilt erstatningssøgsmål og de principper, som finder anvendelse på ulykkesforsikringsområdet. Kommissionen har endvidere anført, at sagsøgeren ikke har forsøgt at bevise, at sagsøgte har begået fejl ved at forhale proceduren for undersøgelsen af kravet i medfør af artikel 73 urimeligt.
- 33 Sagsøgeren har i replikken anført, at ordningen i henhold til bestemmelserne, således som disse er affattet i dag, er uretfærdig og ubillig, men at de ovenfor omhandlede almindelige retsgrundsætninger må have forrang frem for bestemmelser i

positiv ret. I øvrigt har sagsøgeren anført, at han ikke sammenblander skadeserstatning i et civilt erstatningssøgsmål og de principper, som finder anvendelse på ulykkesforsikringsområdet, idet han ikke kræver, at der tages hensyn til forringelsen af pengenes værdi på grundlag af reglerne og principperne for skadeserstatning i et civilt erstatningssøgsmål, men på grundlag af overordnede retsgrundsætninger som lighedsprincippet, princippet om fordelende retfærdighed og billighedsprincippet.

34 Intervenienten har gjort gældende, at det engangsbeløb, som en tjenestemand kan gøre krav på i medfør af artikel 73, ikke har til formål at sikre fuld erstatning for den lidte skade. Ved denne artikel indføres et socialt sikringsystem, som garanterer den tilskadekomne tjenestemand et forud fastsat engangsbeløb. Der er derfor ikke tale om en »skyld til erstatning«, der skal genoprette en skade pr. betalingsdatoen, men om en »pengeskyld«, hvis størrelse på forhånd er fastsat efter kriterierne i artikel 73. Intervenienten gør ligeledes opmærksom på, at bestemmelsen er klar, og at der ikke i positiv fællesskabsret findes nogen bestemmelse, hvorefter det omhandlede pengebeløb skal reguleres under hensyntagen til forringelsen af pengenes værdi, og at der efter intervenientens opfattelse hverken i fællesskabsretten eller i medlemsstaternes ret findes nogen »almindelig retsgrundsætning« af dette indhold.

35 Retten skal allerførst bemærke, at de i artikel 73 omhandlede ydelser har karakter af sociale sikringsydelse og ikke af ydelser, der skal genoprette en skade i en civil erstatningssag. Som følge heraf skyldes det engangsbeløb, der omhandles i artikel 73, stk. 2, litra b) og c), ikke som et erstatningsbeløb, der skal genoprette en skade, men som et fast pengebeløb, der udmåles på grundlag af de varige følger af ulykken (jf. Domstolens dom af 21.5.1981, sag 156/80, Morbelli mod Kommissionen, Sml. s. 1357, præmis 34).

36 Retten finder, at hverken artikel 73, stk. 2, i vedtægten eller artikel 22 i ordningen åbner mulighed for i tilfælde af senere forværrelse af læsioner at forhøje det udbetalte engangsbeløb for at tage hensyn til forringelsen af pengenes værdi.

- 37 Retten bemærker endvidere, at det i artikel 20, stk. 1, i den omhandlede ordning hedder, at »afgørelse om fastsættelse af tjenestemandens invaliditetsgrad træffes, efter at hans læsioner er konsolideret«, og at det i artiklens stk. 2 foreskrives, at »såfremt invaliditetsgraden efter lægebehandlingens ophør endnu ikke kan bestemmes endeligt, skal erklæringen fra den eller de i artikel 19 nævnte læger, eller i påkommende tilfælde erklæringen fra det i artikel 23 fastsatte Lægeudvalg, angive den dato, hvor tjenestemandens akter skal undersøges«. Det fremgår af denne bestemmelse, at retten til erstatning for vedvarende invaliditet ikke opstår i takt med konsolideringen af den enkelte læsion, men først efter konsolideringen af samtlige læsioner, og at der er taget hensyn til, at der kan gå en vis tid mellem ulykkesdatoen og tidspunktet for konsolideringen af læsionerne.
- 38 Imidlertid hjemler ordningen alene udbetaling af en foreløbig erstatning, når invaliditetsgraden må forventes sat til mindst 20%. I dette tilfælde bestemmes det i artikel 20, stk. 3, i ordningen, at ansættelsesmyndigheden yder en foreløbig erstatning, svarende til den brøkdel af invaliditetsgraden, som ikke omtvistet, idet denne erstatning modregnes i de endelige ydelser.
- 39 Under disse omstændigheder er der efter Rettens opfattelse ingen hjemmel for at kræve, at det engangsbeløb, der udbetales som erstatning for varig invaliditet, i givet fald skal forhøjes, når læsionerne er konsolideret, for at tage hensyn til den forringelse af pengenes værdi, der eventuelt er sket i mellemtiden.
- 40 I øvrigt finder Retten, at denne ordning, for så vidt som den finder anvendelse på alle tjenestemænd, ikke kan stride mod de almindelige retsgrundsætninger, som er påberåbt i dette anbringende.
- 41 Anbringendet må derfor forkastes.

- 42 Det følger heraf, at der ikke kan gives sagsøgeren medhold i annullationspåstanden.

Sagsøgerens påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale ham et »foreløbigt tillæg«

- 43 Sagsøgeren har påstået sagsøgte tilpligtet at betale ham et foreløbigt tillæg til den yderligere erstatning, der er tilkendt ham på grund af forværrelsen af læsionerne som følge af ulykken den 29. marts 1975, på 1 000 000 BFR med morarenter 8% p. a. fra en dato, der fastsættes af Retten, indtil betaling sker.
- 44 Kommissionen har anført, at hverken vedtægten eller ordningen giver den ulykkesramte ret til at anmode administrationen om betaling af en foreløbig erstatning. Kommissionen har endvidere anført, at de forpligtelser, der påhviler administrationen, kun kan følge af annullationen af en af dens retsakter, jf. EØF-Traktatens artikel 176, og at Retten ikke er kompetent til at meddele administrationen pålæg inden for rammerne af legalitetskontrollen i henhold til vedtægtens artikel 91. Heraf følger efter Kommissionens opfattelse, at denne påstand bør afvises eller i det mindste forkastes som ubegrundet.
- 45 I replikken har sagsøgeren hertil anført, at han ikke påstår sig tilkendt et yderligere erstatningsbeløb, uden at der foreligger en udtalelse fra den rådgivende læge eller fra Lægeudvalget, men at han, såfremt han får medhold i sine øvrige påstande, påstår betaling af en erstatning i tillæg til den, der allerede er tilkendt og skal betales, enten fordi de tilkendte yderligere erstatningsbeløb blev beregnet på grundlag af hans månedsløn i de sidste tolv måneder forud for ulykken (29.3.1975) i stedet for at være blevet beregnet på grundlag af hans månedsløn i de sidste tolv måneder forud for konsolideringen af forværrelsen af læsionerne (23.11.1988), eller, subsidiært, fordi der ikke ved fastsættelsen af de tilkendte yderligere erstatningsbeløb blev taget hensyn til forringelsen af pengenes værdi. For så vidt angår Rettens kompetence til at påkende dette spørgsmål har han anført, at Retten i tjenestemandssager har fuld prøvelsesret i sager, der vedrører penge, og at han blot har nedlagt påstand om dom til betaling af »det for lidt udbetalte«.

- 46 Da Retten har forkastet sagsøgerens påstand vedrørende de nærmere regler for beregning af det i vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra c), omhandlede engangsbeløb, må nærværende påstand forkastes, idet den må dele skæbne med de foregående påstande.
- 47 Det følger af det anførte, at sagsøgte bør frifindes.

Sagens omkostninger

- 48 I henhold til artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Ifølge procesreglementets artikel 88 bærer institutionerne dog selv deres egne omkostninger i sager anlagt af Fællesskabernes ansatte.

På grundlag af disse præmisser
udtaler og bestemmer

RETTEEN (Fjerde Afdeling)

- 1) Sagsøgte frifindes.
- 2) Hver part bærer sine egne omkostninger.

Schintgen

Edward

García-Valdecasas

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 28. februar 1992.

H. Jung
Justitssekretær

R. García-Valdecasas
Afdelingsformand